

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ
Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...**

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

18. De contemplatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](#)

visus, interdum ab eis quæ sunt auditus, vel aliorum inchoetur, tum deinceps ex uno in aliud sit frequens transsultus, non alia quam rerum ita postulantur legem seruata.

C A P V T XVIII.

De contemplatione.

Quid sit contemplatio, & quomodo à meditatione distinguitur, videtur vel solo nomine præferri: quippe contemplari, est attentius contueri, & contemplatio quidam est contentior intuitus, qui (quantum ad rem nostram facit) in res diuinæ, aut sacras, quasi in conspectu diuinæ maiestatis, ex aliquo sacro fine perdurat, fermeque admiratione atque amore continetur. Ergo contemplantis animus, quasi obtutus in uno defixus hæret, eiusdemque perfectio-
nis ac pulcritudinis ardenti amore absorptus, ab ea non recedit, videt, nec vi-
dendo satiatur, & quo penitus videt, eo magis ad videndum inardebit. Cum
ramen meditatio ratiocinatione ex uno in aliud feratur, & rebus aut affectibus varijs inquirendis, cum labore inuigiler.

Est autem duplex contemplatio, perfectior una, altera imperfectior: imper-
fectior est, quæ mysterium aliquod, vel virtutem, aut personam paulatim par-
titeq; contemplatur, modò hanc, modò illam partem amore dignam contem-
plando vel admirando. Quod contemplationis genus, ad applicationem sen-
suum proximè accedit; quippe velut illa, paulatim ex uno transit in aliud; ab ea
verò recedit, quidam applicatio sensuum ea omnia & sola vestiget, quæ sensibus
mouendis apta sunt, contemplatio verò his omissis alia præstantiora se etatur, in
personas, in res, in honesti, decori, perfecti, rari, admirabilis, occulti, iusti, xtemi,
& eiusmodi formas intuendas abripitur.

Perfectior verò contemplatio vel tantam varietatem non amplectitur, vel
eam totam uno quasi lucis radio collectam comprehensamque speculatur: hoc
autem facit, dilatione quadam liberrimè circumquaque diffusæ mentis, multa
simil eodem contuitu complectentis. Quod profectò donum Dei singulare
est, cor dilatantis, sapientiam donantis, intellectum scripturarum & mysterio-
rum infundentis; ad quod tamen meditatio frequens & sedula multum con-
ducit, tum ut id prece multa impetrare, mentisque puritate possit capere, tum
etiam ut ipsa frequentatione ad Deum accedendi illustratio euadat: etenim
non malè moniti sumus, Accedite ad eum, & illuminamini. Ac quemadmodum
si quis tabulam multa rerum varietate depictam sepiùs intuetur, si per ampli-
cuius ædificij partes omnes collustrat curiosius & frequentius; is facilis negotio
totius illius picturæ, totiusitem ædificij vnam sibi ideam animo repræsentet:
ita

ita sanè qui frequenter, qui magno sensu aliquam vel Sancti alicuius perfectiō-
nem, vel vitæ Christi Domini nostri partem meditatus excusserit, is paulatim
Deo dante id totum yno mentis intuitu comprehendet, & lenissimè in eius con-
templatione acquiesceret.

Sed quo latius diffusa, quo penitus penetrans, quo celsius ad sublimiora e-
recta erit contemplatio, eo mirabiliores pariet effectus, animumque à carnis
& pereuntium rerum omnium contagione seceret. Hæc enim est, per quam,
vbi perfecta fuerit, humana mens in veram spiritus libertatem afferatur; per
quam in hac vita corporis, Angelorum vita vinitur: imò verò iuxta Apostolum
non iam ipsi viuimus, sed viuit in nobis Christus, in quo sumus, viuimus & spi-
ramus, de tenebris in admirabile eius lumen translati. Hinc perfectarerum om-
nium harumce, & hominum despicientia, hinc luxuriæ & cupiditatum omnium
triumphatarum plena subiugatio, hinc summa sensuum, motuum, cogitatio-
numque tranquillatio, ad æterna suspenſio, & inabrupta cum summa Dei ma-
iestate coniunctio.

Quæ tot & tanta bona, partim & potissimum, munifica optimi Domini Dei-
quæ nostri liberalitate donantur, partim etiam præstantioris contemplationis
dignitati sunt admodum consentanea: quippe sic contemplans anima, suorum
sensuum, quin & interdum imaginariæ facultatis angustias egreditur, nobilissi-
mis & spiritui conuenientissimis delectationibus palcit: quid ergo mitum, si
suis & sanctis, & veris, & proprijs oblectionibus delinita, incipiat carnis obli-
uisci; quæ toties, heu! prauis, falsis, alienis voluptatibus inescata, se ipsam & ne-
scivit & perdidit?

Iam verò caput 26. ex quacumque re quæ Sanctis contigerit, contemplationi
materiam suggeret. Formam verò partim ea quæ in cap. de Memoria, & hic di-
cta sunt, partim cetera quæ in caput vigesimum consultò distulimus.

C A P V T X I X.

Quām expedit orationis varia genera intermiscere.

Quod in usu medicinæ cernimus obseruari, singularum herbarum medica-
mentorumque cognitionem, quanto fieri potest accuratiorem, plurimum
conducere ut tanto aptius perfectiusque permisceari deinceps possint: idem in
his orandi generibus est præstandum, & quo melius singula pernoscentur, eo
expeditius & conuenientius inter se miscebuntur: nec est in fructuose, quid
ad quod orandi genus referatur, probè nosse; ita enim quid in eo genere faci-
lius, quid ad illud conducat obseruabis. quod nisi feceris, perpetuò laboribz
in orbem, dum nulla notatione, in incertum delatus & fluctuans, id arripes, id
fecta-